

Tisková zpráva

Drogová problematika v Libereckém kraji za rok 2013

Služby organizace Most k naději (MONA) pro cílovou skupinu aktivních uživatelů drog zaznamenaly významný meziroční nárůst v počtu klientů a také v objemu výměnného programu. Zařízení K-centra v Liberci, v České Lípě a také Terénní program pro uživatele drog tento nárůst evidují opakovaně. Lze tedy usuzovat, že počet uživatelů drog včetně těch, kteří si drogy aplikují injekčně, se v Libereckém kraji reálně zvyšuje, přičemž se jedná o výrazný nárůst. Tento trend je patrný i v roce 2014, kdy očekáváme navýšení počtu klientů i vyměněných stříkaček přibližně o 20 procent. V souhrnu za všechny tři zmíněné služby bylo evidováno 1676 klientů za rok 2013, přičemž v roce 2012 to bylo 1092. To se projevilo i ve výměnném programu, kde výrazně vzrostl počet vydaných sterilních stříkaček i vybraných použitých k bezpečné a ekologické likvidaci (viz Souhrnná statistika). Navzdory těmto číslům financování činnosti jednotlivých sekcí Mostu k naději v Libereckém kraji několik let stagnuje a služby se tak ekonomicky i personálně dostaly na samotnou hranici svých kapacit. Za dané situace je prakticky nemožné udržet nastavenou kvalitu jednotlivých služeb a reálně hrozí omezení provozu. Více informací ve zprávách jednotlivých sekcí (Terénní programy pro uživatele drog, K-centrum Liberec, K-centrum Česká Lípa).

Souhrnná statistika – Most k naději v Libereckém kraji

SROVNÁVANÁ DATA	MOST K NADĚJI 2012	MOST K NADĚJI 2013
Počet kontaktů	11737	14035
Počet klientů*	1092	1676
Počet vyměněných stříkaček	Vybraných: 169 591/ vydaných: 174 742	Vybraných: 211 524/ vydaných: 220 223

*Pozn.: Mnozí klienti (cca 20%) příležitostně využívají více služeb Mostu k naději, proto se vyskytují opakovaně ve statistikách více jednotlivých sekcí. Reálný počet klientů je tak pravděpodobně nepatrně nižší.

TERÉNNÍ PROGRAMY (TP) PRO UŽIVATELE DROG V LIBERECKÉM KRAJI

Statistika TP za celý Liberecký kraj

SROVNÁVANÁ DATA	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2011	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2012	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2013
Počet kontaktů	3984	3884	4286
Počet klientů	408	494	856
Počet přijatých použitých stříkaček od klientů k likvidaci	47494	57616	80430
Počet čistých vydaných stříkaček klientům	51208	63107	85163
Počet nalezených stříkaček	Nejsou dostupné údaje	492	780
Poměr Muži/Ženy v %	55/45	60/40	65/35

Komentář ke statistice TP

V roce 2013 došlo v Libereckém kraji ve srovnání s rokem předchozím k masivnímu nárůstu celkového počtu klientů. S tímto nárůstem souvisí rovněž meziroční nárůst počtu vyměněných injekčních stříkaček. Důvodů je několik. V první řadě je třeba zmínit personální stabilitu programu, dále rozšíření pravidelné působnosti programu do "nových" lokalit (Ralsko, Tanvaldsko, Hrádek nad Nisou) a zvýšení počtu terénních dnů v některých lokalitách s velkým počtem uživatelů OPL (Liberec - 3 dny v týdnu, Jablonec nad Nisou 2,5 dne v týdnu, Nový Bor - 2 dny v týdnu). Jistou roli hraje také prohloubení důvěry mezi klienty a pracovníky a práce přímo na bytech klientů, kde se zpravidla vyskytují i další uživatelé. Dalším faktorem je pak distribuce speciálních uhlíkových filtrů užívaných ke konzumaci kanabinoidů, které jsme dostali jako sponzorský dar od firmy "69Rolls". Tyto filtry společně s větším apelem na předávání informací o rizicích kouření kanabinoidů usnadnily kontakt s uživateli THC, kteří dříve služby terénního programu odmítali. Na základě těchto kontaktů došlo k získání zhruba dvou stovek nových klientů, přičemž u mnohých z nich se po čase ukázalo, že jsou uživateli i dalších OPL, někteří dokonce intravenózní uživatelé pervitinu. Dalším faktorem je také celkový nárůst počtu uživatelů OPL, přičemž zejména ve druhém pololetí roku se zvýšil počet klientů mladšího věku - tedy okolo 18 let, často o služby žádali i uživatelé OPL pod 18 let věku - zejména na Frýdlantsku v Liberci a Jablonci nad Nisou. Pravděpodobně tak vzniká nová klientela, jelikož tyto lidé se nacházejí na počátku své drogové kariéry bez jakékoliv motivace k životu bez drog, protože právě drogy jsou pro ně zatím něčím novým, nevšedním a zajímavým, nebo jejich prostřednictvím unikají ze svých problémů. Za celkovým nárůstem pak stojí také rostoucí míra sociálního vyloučení, nezaměstnanosti a chudoby, zvyšování společenského napětí, celková frustrace značné části společnosti a u mladých lidí nedostatek příležitostí ke vzdělání, bydlení a seberealizaci z ekonomických důvodů a sekundárně tak nízká kvalifikace vedoucí k neúspěšnosti na trhu práce.

Lokality s největším počtem klientů TP v Libereckém kraji

Nejvíce uživatelů drog a zároveň nejvíce klientů eviduje Terénní program Mostu k naději ve velkých městech – v Liberci, Jablonci nad Nisou a okolí, v Novém Boru a také v mikroregionu Frýdlantsko. V případě Liberce a Jablonce nad Nisou hraje zásadní roli fakt, že tato města jsou jakýmsi centry pro uživatele drog z širokého okolí a místní drogové scény jsou pro pracovníky Terénního programu velmi otevřené. Naopak na menších městech je mnohem složitější proniknout s nabídkou služeb mezi uživatele, jelikož se bojí odhalení, stigmatizace a snaží se svůj životní styl spíše skrývat. To se týká i Frýdlantska. Nicméně díky několikaleté práci v této lokalitě se podařilo navázat, udržet a prohloubit

kontakty s místními uživateli OPL – zejména pak ve Frýdlantu a Novém Městě pod Smrkem. V Novém Boru se zase jedná o kvalitní spolupráci s jedním uživatelem, který vyměňuje injekční materiál téměř pro celou místní drogovou komunitu, kterou nám postupně pomáhá kontaktovat. Podobné je to i v Turnově, kde je v kontaktu se službou více stálých klientů, ale nevyměňují zdaleka takový objem injekčního materiálu jako v Novém Boru. Ve všech zmíněných lokalitách došlo v průběhu uplynulého roku také k nárůstu pohozených použitých stříkaček. Zejména tento fakt signalizuje nárůst drogové problematiky. Mnohé nalezené stříkačky pocházejí pravděpodobně od uživatelů, kteří nespolupracují se službami Mostu k naději a injekční materiál si kupují v lékárnách.

Statistika TP Liberec

SROVNÁVANÁ DATA	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2011	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2012	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2013
Počet kontaktů	1362	940	972
Počet klientů	171	198	216
Počet vyměněných stříkaček	Vybraných: 5590/vydaných: 6309	Vybraných: 12739/vydaných: 13600	Vybraných: 19007/vydaných: 18918
Počet nalezených stříkaček	143	228	451

Statistika TP Jablonec nad Nisou

SROVNÁVANÁ DATA	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2011	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2012	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2013
Počet kontaktů	1291	1454	1473
Počet klientů	129	154	180
Počet přijatých použitých stříkaček od klientů k likvidaci	31806	35194	32849
Počet čistých vydaných stříkaček klientům	32991	36835	35310
Počet nalezených stříkaček	161	207	170

Statistika TP Nový Bor

SROVNÁVANÁ DATA	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2011	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2012	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2013
Počet kontaktů	0	88	142
Počet klientů	0	17	16
Počet přijatých použitých stříkaček od klientů k likvidaci	0	4835	13972
Počet čistých vydaných stříkaček klientům	0/0	4841	13520
Počet nalezených stříkaček	0	14	15

Statistika TP Frýdlantsko

SROVNÁVANÁ DATA	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2011	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2012	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2013
Počet kontaktů	632	417	383
Počet klientů	45	45	113
Další uživatelé	126	233	328
Počet vyměněných stříkaček	Vybraných: 1714/2524 vydaných	Vybraných: 4263/vydaných: 5258	Vybraných: 4428/vydaných: 5467
Počet nalezených stříkaček	4	16	80

Statistika TP Turnov a okolí

SROVNÁVANÁ DATA	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2011*	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2012	TP Liberec MOST K NADĚJI leden-prosinec 2012
Počet kontaktů	587	191	101
Počet klientů	51	19	23
Další uživatelé	nesledováno	30	219
Počet vyměněných stříkaček	Vybraných: 3290/vydaných: 3518	Vybraných: 2247/vydaných: 2512	Vybraných: 3561/vydaných: 3669
Počet nalezených stříkaček	7	2	4

Popis a vývoj cílové skupiny Terénních programů

Do cílové skupiny služby patří primárně uživatelé OPL ve věku od 15 let. Nejčastěji přicházejí do kontaktu se službou injekční (intravenózní) uživatelé pervitinu. V rámci této skupiny je také hojně zastoupená skupina kuřáků marihuany. Dále program pracuje s uživateli pervitinu, kteří drogu užívají jinými způsoby (nejčastěji šňupáním a kouřením přes alobal), s uživateli marihuany a dalších drog, kteří zpravidla netrpí závislostí, nicméně jsou ohroženi akutními i dlouhodobými riziky psychického a somatického charakteru a rozvojem závislosti.

Věkové složení klientů se pohybuje v rozmezí 15 až 62 lety, přičemž největší věkovou skupinou jsou osoby mezi 20 – 28 lety. Z hlediska pohlaví spolupracuje s programem více mužů než žen, což pravděpodobně nevypovídá o tom, že by mezi muži bylo uživatelů drog výrazně více, ale spíše o tom, že ženy se více stydí a své problémy s drogami se snaží více skrývat.

V průběhu roku 2013 se složení klientely TP změnilo, a to hlavně kvůli výše popsanému "filtróvému programu". Rapidně vzrostl počet klientů, jejichž primární drogou jsou kanabinoidy – z celkového počtu klientů je 209 s primární drogou marihuana. Nicméně výrazně přibýlo i uživatelů pervitinu - včetně intravenózních. Uživatelé opiátů se v Libereckém kraji dlouhodobě vyskytují ve velmi nízké míře. TP tedy v průběhu roku 2013 nevidoval jediného uživatele, pro kterého jsou samotné opiáty primární drogou. Čtyři klienti přiznali zkušenost s tzv. speedball, což je mix pervitinu a heroinu. Několik dalších pak ojedinele vyzkoušelo heroin, ovšem prý ve velmi špatné kvalitě.

Popis činnosti a služeb Terénního programu pro uživatele drog

Terénní program (TP) působí prakticky v celém Libereckém kraji a to v přirozeném prostředí uživatelů OPL. Aktivně je vyhledává a kontaktuje za účelem nabídky služeb Harm Reduction (HR, minimalizace škod při užívání OPL). Kromě samotné výměny použitých injekčních stříkaček za sterilní a distribuce dalšího materiálu sloužícího k bezpečné aplikaci drog (desinfekce, sterilní vody, filtry) a dále třeba mastí, kondomů, apod. poskytuje TP odborné poradenství ohledně drog, sociální poradenství a snaží se motivovat klienty ke změně životního stylu - ideálně k abstinenci či léčbě závislosti. Právě proto také zprostředkovává klientům další odbornou pomoc, lékařskou péči a samotnou léčbu závislosti. Jelikož program zpravidla pracuje s uživateli OPL, kteří nemají motivaci ke změně svého životního stylu, ani necítí potřebu nic měnit, konfrontuje své klienty také s viditelnými nežádoucími zdravotními dopady a usiluje o prevenci rozvoje zdravotních komplikací a také pohlavně a krví přenosných závažných infekcí a chorob jako jsou HIV, Hepatitida C, Syfilis. Program testuje klienty na výskyt těchto onemocnění a spolupracuje s Krajskou hygienickou stanicí v Liberci. Důvodem je jednak to, že léčba těchto nemocí je velice nákladná, zároveň hrozí přenos a šíření i mezi nedrogovou populací. Tomuto principu se říká ochrana veřejného zdraví a jeho součástí je také sběr použitého injekčního materiálu na veřejných prostranstvích, přičemž na tomto v mnohých městech TP spolupracuje s místní Městskou policií. TP také pomáhá klientům, kteří se rozhodnou ke změně životního stylu se

www.mostknadeji.eu
IČ : 631 25 137
ID datové schránky: cyx2qb5

začleněním do běžné společnosti formou sociálního poradenství, zprostředkování odborné a návazné pomoci, asistencí k lékaři, na úřady, apod. **Všechny služby jsou poskytovány bezplatně a anonymně.**

K-CENTRA V LIBERECKÉM KRAJI

Poslání a cíle

K-centrum je zařízení, které poskytuje ambulantní formou sociální a adiktologické služby určené uživatelům omamných a psychotropních látek (OPL), osobám abstinujícím a jejich rodinným příslušníkům či jiným blízkým osobám. Aktivní uživatele drog motivuje ke způsobu chování, které vede k minimalizaci zdravotních a sociálních rizik vzniklých v důsledku užívání drog a ke změně životního stylu s výhledem k abstinenci. Abstinující podporuje na jejich životní cestě bez drog. Rodinné příslušníky a další blízké osoby podporuje ve zvládnání zátěžových situací, které s sebou užívání drog blízkou osobou přináší. Svojí prací s uživateli drog a šířením pravdivých informací o drogách a o tématech s nimi souvisejících současně přispívá k ochraně veřejného zdraví.

Cílová skupina programu

Cílovou skupinou jsou osoby starší 15. let ohrožené závislostí na omamných a psychotropních látkách, již závislí, problémoví uživatelé drog, ale také experimentátoři, rodinní příslušníci, partneři a přátelé těchto lidí. Také široká odborná i laická veřejnost, žáci a studenti škol.

Poskytované služby

Informační servis – o poskytovaných službách v našem zařízení a ostatních návazných institucích.
Zdravotní servis a poradenství – poskytnutí informací o rizicích spojených s intravenózním užíváním drog. Poradenství v oblasti nakažlivých a pohlavně přenosných nemocí (HIV/AIDS, VHB, VHC, kapavka, syfilis aj.) – safer sex servis – nabídka kondomů, lubrikačních gelů. Ošetření drobných poranění a péče o žíly. Poskytnutí první pomoci při předávkování drogou.

Delegování klienta k odbornému zdravotnímu ošetření – doporučení příslušného zařízení, příp. K-centrum zajistí asistenční službu, vše podle individuálních potřeb klienta.

Vitamínový servis, hygienický servis – osobní hygiena klienta – sprcha (mýdlo, šampón, jednorázový holící strojek, ručník, kartáček na zuby, zubní pasta), praní prádla klientů, potravinový servis, který zahrnuje kávu, čaj, šťávu (Klienti si uvedené připravují sami, sami se starají o čisté nádoby. Potravinový servis je bezplatný.).

Výměnný program – výměna použitých injekčních stříkaček za nové, sterilní. Spolu s injekčním materiálem byl poskytován i další zdravotnický materiál - aqua, con-zellin, kyselina askorbová, alobal, filtry aj., včetně základního Harm Reduction poradenství. V rámci snižování rizik nabízíme již tradičně klientům také želatinové kapsle pro možné per orální užití drogy.

Kontaktní místnost – prostor na jednu hodinu denně, kdy se klienti mohou zastavit, promluvit si o běžných záležitostech, ohrát se, atd. Služba je velmi cenným nástrojem intervence a zásadním pomocníkem v navazování důvěry.

Testování na přítomnost viru HIV, HCV a syfilis certifikovanými screeningovými testy z kapilární krve včetně doprovodného poradenství před i po testování s následným sdělením výsledku a zprostředkováním dalšího kontaktu na odborná zařízení v případě potřeby.

Gender program – těhotenské testy z moči, informační servis ve formě tištěných materiálů určených ženám, časopisy aj., v rámci hygienického servisu ubrousky pro intimní hygienu, vložky, tampóny, vata).

Krizová intervence (osobní i telefonická) – okamžitá pomoc člověku v tísní, ukotvení klienta, stabilizování situace, psychická podpora, provedení klienta situací.

Sociálně-právní poradenství, odkazy na příslušné instituce, úzká spolupráce s Probační a Mediační Službou ČR, tj. podíl na realizaci výkonu alternativních trestů. Klientovi je rovněž nabízena asistenční služba, tedy doprovod např. při vyřizování osobních dokladů, sociálních dávek apod.

Poradenství v oblasti drogových závislostí – rizika spojená s užíváním drog, možnosti prevence a léčby – motivační trénink zaměřený na změnu rizikového způsobu života klienta.

Poskytování propagačních materiálů spolupracujících organizací, které se zaměřují na stejnou cílovou skupinu, ale i propagační materiály dalších subjektů.

Přednášky pro žáky a studenty ZŠ, SŠ, VOŠ, VŠ aj. k drogové problematice, zahrnující i edukační činnost.

Možnost výkonu praxe pro studenty VOŠ, VŠ se sociálně-právním zaměřením, upřednostňovány jsou především praxe dlouhodobého charakteru, kdy má student možnost sledovat vývoj klientů a získat více zkušeností.

Monitoring situace na drogové scéně a aktivní podíl na průzkumech realizovaných spolupracujícími institucemi.

K-CENTRUM LIBEREC (KCL)

Statistika KC Liberec

Srovnávaná data	KCL Most k naději 2006	KCL Most k naději 2008	KCL Most k naději 2010	KCL Most k naději 2012	KCL Most k naději 2013
Počet klientů	328	575	395	441	636
Počet kontaktů	1839	3874	5871	6128	7571
Počet vyměněných stříkaček	Vybraných: 39952/Vydaných: 39778	Vybraných: 77543/Vydaných: 75571	Vybraných: 79356/Vydaných: 79046	Vybraných: 94344/Vydaných: 93805	Vybraných: 101778/vydaných: 105572

Zhodnocení roku 2013

Rok 2013 byl však ve znamení značného nárůstu nových klientů. Nezvyklé je, že velkou část z této nové klientely tvoří mladí lidé okolo věku 18 let. Většinovým rysem těchto nových kontaktů, je zaměření se pouze na výměnný program, snaha minimalizovat kontakt na co nejkratší časový úsek, zvětšená citlivost na své soukromí (častější komplikace při tvorbě kódu), atd. Tito noví klienti se stávají spíše občasnými návštěvníky KCL a pomaleji navazují důvěru. Důvody nárůstu si vysvětlujeme nejen z hlediska dobrého jména KCL mezi cílovou populací, rozšiřujícím se povědomím o službě, dobré spolupráci s organizacemi v síti drogových služeb, ale též i z hlediska prohlubujících se sociálních globálních problémů, prezentované veřejně formou nekončící ekonomické krize.

I nadále můžeme konstatovat, že velkou skupinou z celkové cílové populace jsou klienti nad 40 let věku, tyto jsou povětšinou dlouholetí intravenózní (nitrožilní) uživatelé pervitinu. V řadě případů mají za sebou bohatou trestnou činnost a několik let strávených ve věznicích. Jejich motivace k dlouhodobé abstinenci bývá velice malá. Toto je pravděpodobně způsobeno především prohlubující

se závislostí. Na straně druhé mají tito klienti, alespoň přibližný elementární vztah ve vnímání a dodržování základních pravidel KCL, patrně díky letitým zkušenostem s režimem ve věznicích. Tvoří jakási jádra, okolo nichž se seskupuje mladší klientela, pro niž se stávají vzory.

Během roku 2013 KCL evidovalo též zvýšený zájem klientů s tzv. duální diagnózou, tedy kombinací závislosti s duševní chorobou, v případě KCL nejčastěji schizofrenií. S těmito klienty je velice obtížná spolupráce a jejich motivace ke změně životního stylu bývá menší než u průměrného klienta KCL. V neposlední řadě též jakási neukotvenost těchto klientů zapříčiňuje obtížné delegování klienta do jiných vhodnějších služeb. Tato neukotvenost je charakteristická tím, že je velice málo zařízení, které by souběžně léčila závislost a duševní chorobu. Dochází tak k paradoxním situacím, kdy je klient přeposílán ze zařízení do zařízení, v konečném důsledku se s ním efektivně nepracuje a následně se vrací zpět do K-centra, kde se vymyká cílové skupině služby.

Kromě samotného počtu klientů byl v roce 2013 zaznamenán také nárůst zájmu o další služby a také o výměnu injekčního materiálu. Tento trend již sledujeme několik let a potvrzuje nám to výše zmíněné důvody a též větší povědomí klientely o filozofii HR, právě díky dlouholetému působení našich a dalších adiktologických služeb. Nemalý podíl na těchto číslech má i spádovost zařízení, jelikož klientelu zaznamenáváme z celého Libereckého kraje.

V rámci rodinné práce pak evidujeme stále neutuchající zájem ze strany rodičů, či blízkých příbuzných klientů. Je důležité zdůraznit, že tyto poradenské služby pro rodiče, příbuzné, partnery či známé jsou neméně důležitou součástí našich služeb. Blízcí příbuzní závislé osoby se nachází v nelehké situaci, kdy kolikrát vůbec netuší, co mají podniknout, jak svým blízkým pomoci, případně sobě. Proto je dobré kontaktovat naše zařízení a objednat se na konzultaci, kdy pracovník s klientem probere jeho situaci, jeho možnosti, nastíní možné cesty.

K-CENTRUM ČESKÁ LÍPA (KCCL)

SROVNÁVANÁ DATA	KC Česká Lípa MOST K NADĚJI 2011	KC Česká Lípa MOST K NADĚJI 2012	KC Česká Lípa MOST K NADĚJI 2013
Počet kontaktů	2248	1725	2178
Počet klientů	178	157	184
Počet vyměněných stříkaček	Vybraných: 14077/Vydaných: 14317	Vybraných: 17631/Vydaných: 17830	Vybraných: 29316/Vydaných: 29488

Zhodnocení roku 2013

Cílová populace uživatelů drog se na Českolipsku již dlouhodobě prakticky nemění. Dominantní drogou zůstává stejně jako v celém Libereckém kraji pervitin. Stejně tak tomu je u uživatelů drog navštěvujících K-centrum, z nichž je zhruba 90 procent uživateli pervitinu, přičemž až dvě třetiny z nich jej užívají injekční aplikací. Poměr **muži/ženy** činí za rok 2013 **74/26** %.

Oproti minulému období stoupl počet klientů - uživatelů drog (registrovaných s kódem, i bez kódu), tak osob nedrogových, rodinných příslušníků. Při součtu činí počet klientů ve sledovaném období 235 oproti 196 v minulém období. Vzhledem k obavám cílové populace o svou anonymitu se nepodařilo přidělit kód 41 osobám, které výslovně odmítali registraci, nebo registrace s nimi nebyla během kontaktu možná z jiných důvodů. S problémem registrací klientů se již potýkáme dlouhodobě.

Stoupl také hlavní indikátor - výměnný program o 65% na 29,5 tisíce injekčních stříkaček oproti roku 2012. Při srovnání s rokem 2011 se jedná prakticky o dvojnásobný nárůst statistik injekčního náčiní,

www.mostknadeji.eu
IČ : 631 25 137
ID datové schránky: cyx2qb5

které se nám podařilo od uživatelů vybrat a provést jeho bezpečnou likvidaci. Celkově je nárůst výměny injekčního náčiní na Českolipsku alarmující. To jsou hodnoty v regionu dosud nevidané. Nárůsty statistik si lze vysvětlit především úspěšným navazováním nových kontaktů v doposud neoslovené skryté cílové populaci a to i přesto, že všeobecně se k těmto skupinám na Českolipsku obtížně proniká, a udržení kontaktů je na velmi křehkých osobních vazbách. Toho se nám daří přiměřeně dosáhnout pomocí sekundárního výměnného programu a provázaností s terénním programem, jenž referuje o službách K-centra.

U cílové populace na Českolipsku nelze nepřehlédnout dlouhodobě se opakující sociální debakly, během nichž se opětovně dostávají do služeb K-centra. Nízká prostupnost bydlení, nezaměstnanost či nedostupnost stabilního zaměstnání, růst cen, nižší vzdělanost jsou v přímé souvislosti s vysokou frustrací nejen uživatelů drog a abstinujících uživatelů, ale zároveň ostatních obyvatel v regionu, jež jsou tak více ohroženi sociálním vyloučením, zneužíváním (ne)legálních drog a patologickým hráčstvím.

KOMENTÁŘ K FINANČNÍ SITUACI MONA

Všechny zmíněné služby Mostu k naději v Libereckém kraji jsou certifikované Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a působí v souladu se Standardy kvality sociálních služeb MPSV. Jedná se tedy o odborná pracoviště, která své výkony pravidelně vykazují zmíněným, ale i dalším institucím a samosprávám. Z výše uvedeného je patrné, že výkony jednotlivých pracovišť – vzhledem k nárůstu klientely a jejím potřebám – neustále rostou. Protikladem všeho toho dobrého je dlouhodobé podfinancování podstatné části našich služeb. Nestabilita finanční i politické podpory a Komunitních plánů i špatní lidé. Chybí víceleté financování, nedostatečná je také ochrana našich sociálních pracovníků nejen před agresivním chováním samotných uživatelů drog, ale i před zakonzervovaným myšlením sociopatů. Především z finančních důvodů muselo koncem roku 2013 dojít k několika dílčím omezením služeb – omezená výměna injekčního materiálu, omezení výdeje dalšího materiálu (sterilní vody, kondomy, masti, apod.), omezení testování na HIV, Hepatitidu C, Syfilis, a v případě Terénního programu došlo také k omezení působení v odlehlých lokalitách z důvodu nákladů na cestovné. Je pravděpodobné, že tato omezení hrozí i v průběhu roku 2014. Máme vážné obavy o vývoj, který v roce 2014 přinesou zejména komunální volby. Mnozí představitelé měst a obcí, radní a zastupitelé – kteří nás podporují, již nemusí být na svých místech a my budeme muset znovu a znovu přesvědčovat nové, nastupující politiky, že protidrogová prevence a sociální intervence jsou především v jejich zájmu, v zájmu obyvatel území, které spravují. Na druhou stranu si velice vážíme finanční, ale i morální podpory představitelů mnohých institucí (Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, MPSV, Liberecký kraj) měst a obcí, kteří si uvědomují významu našich služeb a vycházejí nám dlouhodobě vstříc. Velký dík patří například do Liberce, Jablonce nad Nisou, Frýdlantska, Turnova, Nového Boru, České Lípy, Doks, Stráže pod Ralskem a dalším. Bez jejich podpory bychom naše služby nemohli poskytovat vůbec.

www.mostknadeji.eu
IČ : 631 25 137
ID datové schránky: cyx2qb5

PROGNÓZA NA ROK 2014

Z hlediska socio-ekonomického vývoje (nezaměstnanost, chudoba, sociální a etnické napětí nejen v příhraničních oblastech, atd.) je pravděpodobné, že frustrace širokých vrstev obyvatelstva bude nadále stimulovat rozvoj společenských patologií a počet uživatelů drog bude narůstat. To vnímáme už nyní – zejména pak mezi mladými lidmi okolo 18 let, ale i mladšími. Z tohoto lze usuzovat, že jednotlivým programům Mostu k naději dorůstá nová potenciální klientela, u níž se rozvíjí závislost a která bude pravděpodobně využívat různé sociální a adiktologické služby několik následujících let. Otázkou je, zda je vůbec možné při stávajících personálních a ekonomických kapacitách jednotlivých programů tomuto nárůstu efektivně čelit, zároveň zachovat nastavené standardy a kvality a neustále rozvíjet jednotlivé služby a jejich odbornost v souladu vývojem velikosti naší klientely a jejích potřeb – zejména se zřetelem na specifické klienty (duální diagnózy, mladiství, matky uživatelky, apod.).

Autorský tým a kontakty na MONA:

Bc. Pavel Pech

vedoucí Terénních programů pro uživatele drog
e-mail: vedouci.tp@mostknadeji.cz
tel.: 728 511 619

Bc. Jiří Šimeth

vedoucí K-Centra Liberec
e-mail: vedouci.kc@mostknadeji.cz
tel.: 724 827 968

Bc. Jan Lukeš

vedoucí K-Centra Česká Lípa
e-mail: vedouci.kccl@mostknadeji.cz
tel.: 724 246 771

Lubomír Šlapka

výkonný ředitel Mostu k naději
e-mail: reditel@mostknadeji.cz
tel.: 602 338 092

www.mostknadeji.eu